

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ
ΝΓΛ Α΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΓΛ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΡΗΣΤΑΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: ΕΡΑΤΩ ΠΑΝΤΕΛΗ

ΘΕΜΑ 1

1ο υποερώτημα (ενδεικτική απάντηση του ΙΕΠ)

Ο ενεργητικός ακροατής:

- αφήνει το περιθώριο στον άλλο, για να εκφραστεί,
- διέπεται από ενσυναίσθηση (κατανοεί τα συναισθήματα, έρχεται στη θέση του, τον συμπονά),
- δεν κρίνει την άλλη πλευρά,
- αποδέχεται όσα ακούει χωρίς προκαταλήψεις/ αγκυλώσεις (είναι διαλλακτικός),
- θέτει εύστοχα ερωτήματα,
- δίνει συμβουλές, όποτε χρειάζεται.

2ο υποερώτημα (ενδεικτική απάντηση του ΙΕΠ)

- Το β.
- Στον τίτλο δίνονται με ακρίβεια όλοι οι άξονες του κειμένου: το ακριβές θέμα («ενεργητική ακρόαση»), η ηλικιακή ομάδα («έφηβοι») αλλά και η παρότρυνση προς τους γονείς («Επικοινωνήστε»).

ΑΡΕΙΤΟΛΟΜΟ

3ο υποερώτημα (ενδεικτική απάντηση του ΙΕΠ)

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος

- Είναι αναγκαίο/ Προτείνεται να τίθενται/γίνονται ουσιαστικές-διευκρινιστικές ερωτήσεις και να εξασφαλίζεται ο απαραίτητος χρόνος/ ο χρόνος που χρειάζεται, για να ερευνηθεί περισσότερο γιατί ο έφηβος νιώθει έτσι ή συμπεριφέρεται με αυτόν τον τρόπο και με εύστοχες ερωτήσεις (να διαπιστωθεί) τι τον κάνει να είναι θυμωμένος/η.
- Το ύφος καθίσταται πλέον πιο επίσημο και αποστασιοποιημένο και χάνεται ο τόνος οικειότητας. Η σύνταξη έγινε πιο περίπλοκη και το εκφραστικό επίπεδο υψηλότερο (λόγω της συχνής χρήσης της παθητικής σύνταξης και της απαλοιφής του ευθέος λόγου).

ΘΕΜΑ 2

Προσφώνηση: Φίλες και φίλοι,

Πρόλογος

Αφόρμηση: Ήταν εξαιρετικά εύστοχη η πρωτοβουλία του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του σχολείου μας να διοργανώσει αυτή την ημερίδα για ένα θέμα που όλους μας απασχολεί ιδιαίτερα, τη σχέση εφήβων – γονιών.

Δεδομένο Η επικοινωνία μεταξύ γονέα κι εφήβου είναι γεγονός πως χρειάζεται πολύ προσοχή και από τις δύο πλευρές και δεν είναι πάντα εύκολη...

Ζητούμενα Η ενεργητική ακρόαση μπορεί να γεφυρώσει το χάσμα της επικοινωνίας και να προσφέρει στους γονείς τα απαραίτητα εφόδια για να μπορέσουν να κατανοήσουν τι συμβαίνει στο εφηβικό μυαλό...

ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ

Ζητούμενο 1 : η αξία της ενεργητικής ακρόασης στη σχέση γονέα κι εφήβου

→ Πληροφορίες κειμένου:

- καλύτερη επικοινωνία μεταξύ των μελών της οικογένειας
- οι έφηβοι νιώθουν πως πραγματικά «ακούγονται», ότι είναι πολύτιμοι και ότι τους κατανοούν.

→ Συμπληρωματικά επιχειρήματα:

- αναπτύσσονται συναισθήματα οικειότητας/αγάπης/τρυφερότητας
- οι γονείς δείχνουν ουσιαστικό ενδιαφέρον και προσεγγίζουν σωστά τα παιδιά τους
- ο έφηβος νιώθει ελεύθερος να μοιραστεί όσα τον προβληματίζουν
- κάνει τον έφηβο πιο πρόθυμο να ακούσει τις απόψεις των γονιών του
- το παιδί ως αποδέκτης της ενεργητικής ακρόασης ωθείται να σκεφτεί παραπάνω τους προβληματισμούς του και να βρει δημιουργικές λύσεις

Ζητούμενο 2: τρόποι με τους οποίους μπορούν οι γονείς να είναι ενεργοί ακροατές

→ Πληροφορίες κειμένου:

- να κάνει ουσιαστικές-διευκρινιστικές ερωτήσεις, να παίρνει τον απαραίτητο χρόνο για να διερευνήσει το γιατί ο έφηβος νιώθει έτσι ή συμπεριφέρεται με αυτόν τον τρόπο κάνοντας εύστοχες ερωτήσεις.
- να αξιοποιήσει την ενσυναίσθηση και να αντιμετωπίζει τα θέματα από την οπτική γωνία του εφήβου.
- Να μην υποθέτει ο γονέας πως «ξέρει καλύτερα» ή «ξέρει περισσότερα»
- Να παρέχει ανατροφοδότηση, όπου χρειάζεται, και να επιβεβαιώνει τα συναισθήματα του συνομιλητή χωρίς κριτική.

→ **Συμπληρωματικά επιχειρήματα:**

- Θα πρέπει ο γονέας να σκέφτεται ότι ο έφηβος είναι μία ξεχωριστή, αυτόνομη οντότητα με δική του ταυτότητα και δικά του συναισθήματα τα οποία πιθανόν να μην συμβαδίζουν με τις αντιλήψεις του γονέα.
- Να είναι ανοιχτοί, υπομονετικοί και ευέλικτοι.
- Να μην προσπαθούν να καθοδηγήσουν τα παιδιά στην λύση που προτιμούν βάσει των δικών τους εμπειριών
- Να σέβονται την επιθυμία του εφήβου για το αν και το πότε θα μοιραστεί τις σκέψεις του.

Επίλογος

Από όλα τα παραπάνω εύλογα μπορούμε όλοι μας να συνάγουμε το συμπέρασμα ότι η ενεργητική ακρόαση υπόσχεται μία ουσιαστική και με τις λιγότερο κατά το δυνατό συγκρούσεις επικοινωνία μεταξύ εφήβων και παιδιών. Οι γονείς όμως δεν είναι οι μόνοι που οφείλουν να προσπαθήσουν για αυτήν. Οφείλουμε και εμείς οι νέοι να συμβάλουμε σε έναν γόνιμο διάλογο με τους γονείς μας ακούγοντας εξίσου ενεργητικά τις σκέψεις και τις ανησυχίες τους!

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!!!

ΘΕΜΑ 3

1ο υποερώτημα

Στο απόσπασμα γίνεται συχνά χρήση του ευθέως λόγου (π.χ. «- Καλύτερα να βγάλεις τα γυαλιά σου.»). Ο ευθύς λόγος προσφέρει στο κείμενο αμεσότητα, δημιουργεί σχέση οικειότητας μεταξύ του αναγνώστη και των πρωταγωνιστών της ιστορίας, προσδίδει ζωντάνια και παραστατικότητα καθώς κι έναν διαλογικό χαρακτήρα. Βοηθάει τον αναγνώστη να προσεγγίσει πιο βιωματικά το κείμενο.

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος

2ο υποερώτημα

Το ύφος στο συγκεκριμένο απόσπασμα είναι ειρωνικό. Η αφηγήτρια επιστρατεύει την ειρωνεία για να αναδείξει τις απόψεις της μητέρα της οι οποίες έρχονται σε πλήρη αντίθεση με την Αντιγόνη, το πραγματικό πρότυπο της. Ειρωνεύεται την στάση της μητέρας της απέναντι στην θέση της γυναίκας μέσα στην κοινωνία κι εκφράζει εμμέσως την δικής της ιδεολογία.

ΘΕΜΑ 4 (ενδεικτική απάντηση του ΙΕΠ)

Άξονες της απάντησης:

Η Μαρία οδηγείται σε αυτή τη δήλωση, καθώς:

- συνειδητοποιεί τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει λόγω του φύλου της στην προσπάθεια να αυτοπροσδιοριστεί, να εντοπίσει τη δική της ταυτότητα.
- είναι εγκλωβισμένη, αμφιταλαντεύεται ανάμεσα σε δύο γυναικεία πρότυπα, αυτό της μητέρας της (1η παράγραφος) και εκείνο της φεμινίστριας Αντιγόνης.
- η Αντιγόνη επιτίθεται σε κάθε περίπτωση στο κυρίαρχο αντρικό πρότυπο, σε βαθμό που επιτακτικά αποτρέπει την αφηγήτρια από οποιαδήποτε ενέργεια μπορεί να παραπέμψει σε έμφυλα γυναικεία στερεότυπα. Αυτή η επιμονή φέρνει το μικρό κορίτσι σε ακόμη μεγαλύτερη αμηχανία.
- εν τέλει, βάσει των παραπάνω, θεωρεί ότι για έναν άνδρα οι συνθήκες είναι πιο ευνοϊκές όχι απαραίτητως λόγω της κοινωνικής υπεροχής του αλλά, βάσει του αποσπάσματος, διότι ένας άνδρας μπορεί ευκολότερα να προσδιορίσει την ταυτότητα και τις επιλογές του σε σύγκριση με μία γυναίκα που καλείται να αντιταχθεί σε παγιωμένες στερεοτυπικές αντιλήψεις και, κατ' επέκταση, να απολογηθεί για οποιαδήποτε επιλογή της.

Παρατηρήσεις:

- Ζητείται η τεκμηρίωση με στοιχεία του κειμένου (είτε με τη μορφή παράφρασης είτε με παράθεση χωρίων).
- Θετικά αξιολογείται η εστίαση του μαθητή/τριας σε κειμενικούς δείκτες, στον τρόπο γραφής χωρίων με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, στην περίπτωση που ως στοιχεία δεν αξιοποιήθηκαν στο Θέμα 3. Π.χ. ο ευθύς λόγος, η επιλογή της εσωτερικής εστίασης/πρωτοπρόσωπης αφήγησης με την οποία προβάλλεται η οπτική ενός παιδιού κ.ά

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος